Lietas Nr. C28378613
Lietas arhīva Nr. C-1378-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 21.februārī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa

2014.gada 21.februārī Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ mazā apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 18.jūnijā /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar 2013.gada 19.jūnija lēmumu prasības pieteikums atstāts bez virzības, nosakot termiņu trūkumu novēršanai līdz 2013.gada 19.jūlijam (lietas lapa 8-9). Norādītajā termiņā trūkumi novērsti, prasības pieteikums pieņemts, ierosināta tiesvedība.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir kopīgs bērns. Atbildētājs nepiedalās bērna uzturēšanā pienācīgā apmērā, maksā uzturlīdzekļus, kas ir mazāki par valstī noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem.

Lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturam Ls 50,00 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr. 348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem". Lūdz uzturlīdzekļu piedziņu no prasības pieteikuma celšanas dienas. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

2014.gada 7.janvārī tiesā saņemti **atbildētāja paskaidrojumi**, kuros norādīts, ka prasību neatzīst (lietas lapa 31-32). Paskaidro, ka uzturlīdzekļi tiek maksāti bērna labā regulāri, atbilstoši Civillikuma 179.panta 1. un 5.daļā noteiktajam.

Atrodoties misijās, uzturlīdzekļi tika regulāri pārskaitīti, izmantojot I-bankas starpniecību ar maksājuma uzdevuma mērķi Robertam. Tika maksāti izdevumi par bērnudārzu, apmaksāts dejošanas pulciņš. Kad atbildētājs atrodas Latvijā, tad bērnam pirka gan drēbes, gan rotaļlietas, apmeklēja pasākumus utt. Sasummējot kopā sanāk līdzekļi bērna labā virs minimālajiem uzturlīdzekļiem.

Ar prasītāju izšķīrās 2012.gada rudenī. Konta izdrukās neuzrādās, ka tajā laikā pārskaitīti uzturlīdzekļi, jo nauda dota rokās. Kā arī bērna mātes brālis atbildētājam bija parādā naudu ap Ls 400. Atbildētājs norādījis, lai minēto naudu neatdod atbildētājam, bet pārskaita šo naudu katru mēnesi bērna mātei uz kontu kā uzturlīdzekļus bērnam. Nav informācija, vai tas tika darīts, prasītāja šādu informāciju atbildētājam nesniedza. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā prasītājai un atbildētājam 2014.gada 9.janvārī izsūtīts paziņojums (lietas lapa 44).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. C/ dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka atbildētājs ir bērna tēvs (lietas lapa 6).

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja par bērnu rūpējas un viņu apgādā. Atbildētājs to nav apstrīdējis.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar savu mantas stāvokli uzturēt bērnus. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar kādu no vecākiem.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Atbilstoši šī likuma 10.panta pirmajai daļai, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas

nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Tāpat arī ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka dalībvalstis atzīst katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecāku (-iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. No prasības celšanas tiesā dienas līdz 2013.gada 31.decembrim minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam bija EUR 71,14 jeb Ls 50, no septiņu gadu vecuma - EUR85,37 jeb Ls 60 mēnesī.

Šobrīd spēkā no 2014.gada 1.janvāra ir Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumi Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kuru 2.punktā noteikta minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros EUR 320. Līdz ar minēto, no 2014.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir EUR 80, no septiņu gadu vecuma - EUR96 mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka, iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Atbildētājs paskaidrojumiem pievienojis konta izdrukas (lietas lapa 34-43), kurās redzams, ka laika periodā no 2013.gada jūnija līdz pat 2013.gada decembrim regulāri veicis pārskaitījumus uz prasītājas kontu un no maksājuma uzdevuma mērķa secināms, ka šī nauda ir domāta pušu kopīgajam dēlam Robertam, kas atbilst valsts noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram līdz 2013.gada decembrim.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu kā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi nosakāms 2014.gada 1.janvāris, par cik atbildētājs tiesā iesniedzis dokumentus, kas apliecina uzturlīdzekļu maksāšanu līdz 2013.gada decembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tādēļ tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (EUR 80 x 12 mēneši = EUR 960). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par prasību naudas summā līdz 2134 *euro* valsts nodeva ir 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro* (15%x960=EUR 144,00), tātad EUR 144,00 (Ls 101,20).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi, t.i. ar prasības pieteikuma un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi ir EUR 9,80 (Ls 6,89) (lietas lapa 2), kuri saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja piedzenami valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas no tā stāšanās spēkā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu un Civilprocesa likuma 8.,42., 97., 189.-193., 204.^{1}pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā līdzekļus **/pers. C/,** personas kods /personas kods/**, uzturam** ik mēnesi **EUR 80**, sākot no 2014.gada 1.janvāra līdz bērna 7 gadu, bet ne mazāk par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt no bērna 7 gadu vecuma līdz pilngadībai līdzekļi bērna uzturam piedzenami ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **valsts nodevu** EUR 144,00 apmērā, kas iemaksājama: saņēmēja iestāde: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C28378613.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** EUR 9,80 apmērā, kas iemaksājami: saņēmēja iestādē: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr. C28378613.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 21.februāra – Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības datums 2014.gada 21.februāris.

Tiesnese M.Miltiņa